

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

12 noiembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Timofti Vladimir,

judcători – Cobzac Elena, Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Boico Victor,

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către avocatul Ciuru Igor în numele inculpatului Budăi Vitalie, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 06 martie 2019, în cauza penală privindu-l pe

Budăi Vitalie Xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat în Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 04.01.2017-19.06.2017;
2. Instanța de apel : 12.07.2017-18.04.2018;
3. Instanța de recurs ordinar : 23.06.2018 - 07.08.2018;
4. Instanța de apel : 05.09.2018 - 06.03.2019;
5. Instanța de recurs ordinar : 22.05.2019 - 12.11.2019.

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Edineț, sediul Central din 19 iunie 2017, a fost încetat procesul penal în privința lui Budăi Vitalie pe art. 327 alin. (1) Cod penal, pe motiv că, fapta acestuia constituie contravenția prevăzută de art. 312 Cod contravențional.

A fost încetat procesul contravențional pornit în privința lui Budăi Vitali, născut la 06.10.1976, în baza art.312 Cod contravențional, din motivul prescripției răspunderii contravenționale.

2. Pentru a se pronunța în sensul celor expuse, instanța de fond a reținut că, Budăi Vitalie se învinuiește de către organul de urmărire penală de faptul că, la 15.12.2015 aproximativ pe la orele 10:00 activînd în conformitate cu Ordinul nr.755 din 26.10.2016 în funcția de șef de post, ofițer superior de sector al Postului de Poliție Cuconeștii Noi al Sectorului de poliție nr.4 (Zăbriceni) al Inspectoratului de Poliție Edineț al IGP al MAI, fiind în virtutea legii persoană publică, fiind obligat conform atribuțiilor de serviciu reglementate de fișa de post aprobată de Șeful IP Edineț al IPG la 25.01.2015 să primească și să înregistreze sesizările, petițiile, alte înștiințări și informații cu privire la infracțiuni, contravenții, incidente și evenimente ce afectează securitatea persoanelor și ordinea publică, de a întreprinde măsuri oportune prevăzute de lege pentru soluționarea lor precum și avînd alte obligațiuni cu privire la descoperirea altor fapte ilegale, contrar prevederilor art.11 din Legea cu privire la

activitatea poliției și statutul polițistului nr.320 din 27.12.2012 unde este reglementat că „poliția apără viața, integritatea corporală, sănătatea și libertatea persoanei, proprietatea privată și publică și alte drepturi legitime ale persoanei și comunității, exercitând atribuțiile prevăzute la art.19-21 din lege” intenționat, ca motiv având interesele manifestate prin avantaje nepatrimoniale și anume de a-și ușura activitatea și de a nu respecta ordinea legală, la adresarea cet. Chimacovschi Ivan, locuitor al s. Cuconeștii Noi, r-nul Edineț, pe care nu a înregistrat-o în conformitate cu prevederile legislației în vigoare cu privire la infracțiunea de furt a unor bunuri și anume piese de tractor și unui câine de rasă care îi aparținea cu drept de proprietate familie sale, indicând în paralel și persoana bănuită, a intervenit în favoarea soluționării cererii date în afara cadrului legal prin încercarea aplanării situației de conflict în scopul împăcării victimei și al persoanei vinovate de comiterea infracțiunii date, oferindu-le un termen de împăcare, încercare care a eșuat și care a avut loc pentru a nu fi înregistrată plîngerea în mod legal. La fel, Budăi Vitalie se învinuiește de faptul că ulterior, la 29.12.2015, avînd aceeași funcție, activînd în aceeași instituție din cadrul MAI, cu deținerea acelorași obligațiuni de serviciu, cu intenția de a-și ușura activitatea și de a nu respecta ordinea legală, la adresarea repetată a lui Chimacovschi Ivan, locuitor al s. Cuconeștii Noi, r-nul Edineț, cu plîngere scrisă referitor la faptul sustragerii de la el din gospodărie a mai multor bunuri și anume piese de tractor și un câine de rasă, în urma căruia i s-a cauzat un prejudiciu materiale de 5 500 lei, folosind situația de serviciu, prin abuz de serviciu, fiind în virtutea legii obligat să înregistreze în mod corespunzător plîngerea, a inacționat cu scopul tăinuirii infracțiunii date și despre care a fost informat prin plîngere, nu a înregistrat cererea în modul corespunzător, prin ce nu a respectat prevederile pct. 5 al Instrucțiunii aprobate prin ordinul nr. 12/254/286/0/95 din 18.07.2008 și mai mult ca atît, a deteriorat-o în prezența victimei, astfel acesta fiind lipsit de posibilitatea la moment de a-și repara un prejudiciu considerabil, precum și persoana vinovată rămânând nesancționată.

Parte acuzării, a încadrat acțiunile sus-menționate ale lui Budăi Vitalie conform prevederilor art. 327 alin.(1) Cod penal - folosirea intenționată de către o persoană publică a situației de serviciu, adică aceasta a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanei fizice sau juridice.

3. Nefiind de acord cu sentința nominalizată, procurorul a înaintat apel, prin care a solicitat, casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care Budăi Vitalie să fie declarat vinovat în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 327 alin. (1) Cod penal și aplicarea unei amenzi de 800 unități convenționale cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de 5 ani.

În apel procurorul a invocat că, instanța de judecată contrar art. 101 Cod de procedură penală nu a dat apreciere fiecărei probe examinate și analizate de către acuzare din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor.

La baza sentinței instanța a pus declarațiile părții vătămate, Chimacovschi Ivan, date în cadrul cercetării judecătorești, unde acesta menționează că la moment nu are pretenții materiale sau morale față de inculpatul, Budăi Vitalie, acestuia fiindu-i deja reparat prejudiciul, pe când la urmărirea penală acesta indica prejudiciu de 5 500 lei împreună cu mama sa, Chimacovschi Sima.

La fel instanța de judecată nu a ținut cont de faptul că, acuzarea a prezentat materiale care indică asupra faptului că, procesul penal și ulterior urmărirea penală în privința persoanelor care au comis furtul de la partea vătămată, Chimacovschi Ivan a fost pornit în urma autosesizării procurorului în urma examinării materialelor în privința lui V. Budăi și doar în așa mod Topală Mihail a fost recunoscut vinovat și încetat procesul în urma împăcării părților, fiind reparat prejudiciul.

Pe lângă declarațiile părții vătămate, Chimacovschi Ivan și martorilor Chimacovschi Sima, Topală Mihail, Crasnov Alexandru, vinovăția inculpatului se mai demonstrează prin plîngerea lui I.Chimacovschi, informația de la IP Edineț din 01.02.2016, procesul-verbal de autosesizare, ordonanța de pornire a urmăririi penale și alte materiale ale cauzei penale.

Mai mult ca atât, instanța de judecată a invocat că, acțiunile lui Budăi Vitalie nu au adus o atingere sporită intereselor publice sau nemijlocit autorităților și imaginii poliției astfel încât fapta acestuia să fie pasibilă răspunderii penale, constatînd că acțiunile acestuia constituie o contravenție, însă legislația menționează că el era obligat să întreprindă acțiuni de investigare a cazului.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 18 aprilie 2018, a fost respins ca nefondat apelul procurorului, cu menținerea sentinței contestate.

4.1. Pentru a se pronunța, instanța de apel a menționat că, instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt, de drept și just a tras concluzia, că inculpatul Budăi Vitalie a comis contravenția prevăzută la art. 312 Cod contravențional, dar nu infracțiunea prevăzută de art. 327 alin. (1) Cod penal, corect încetînd procesul penal pe motiv că fapta acestuia constituie contravenție și încetînd procesul contravențional din motivul prescripției răspunderii contravenționale.

Corect s-a statuat că, organul de urmărire penală nu a demonstrat nemijlocit existența prejudiciului cauzat părții vătămate Chimacovschi Ivan în urma acțiunilor lui Budăi Vitalie, or, partea vătămată în ședința de judecată a declarat expres că n-are pretenții de ordin material sau moral față de inculpat.

Procurorul a încadrat acțiunile lui Budăi Vitalie, ca abuz de serviciu cu cauzarea daunelor considerabile, dar partea vătămată, Chimacovschi Ivan, n-a revendicat asemenea prejudicii de la acesta.

Tot aici instanța de apel a menționat că, prin ordonanța de încetare a urmăririi penale din 22.04.2016 s-a stabilit că lui Chimacovschi Ivan i-a fost cauzată paguba, materială în sumă de 5500 lei de către Topală Mihail și tot acesta i-a restituit-o.

Declarațiile din instanța de judecată a părții vătămate, Chimacovschi Ivan și constatările din ordonanța vizată vin în contradicție cu alegațiile procurorului din apel referitor la daune.

Instanța de apel a menționat că prezența daunelor considerabile este un element importat și dacă fapta de abuz de serviciu nu implică producerea lor, răspunderea poate fi aplicată în conformitate cu prevederile art. 312 Cod contravențional.

Instanța de fond de fapt într-un mod clar și desfășurat s-a expus asupra tuturor argumentelor invocate de procuror în apel, le-a apreciat just prin priza circumstanțelor de fapt stabilite la caz, le-a raportat corect la prevederile legale și le-a indicat în motivarea soluției.

Instanța de apel a reținut că nu este întemeiat nici argumentul procurorului că, sentința este ilegală și neîntemeiată, deoarece conținutul sentinței indică contrariul.

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, procurorul, făcând trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, a declarat recurs ordinar, prin care a solicitat casarea acesteia cu transmiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel. Recurentul a invocat că, vina inculpatului în comiterea infracțiunii imputate este dovedită prin probele administrate și cercetate, care nu au fost apreciate prin prisma coroborării lor. Instanța de apel neîntemeiat a respins solicitarea procurorului de a relua cercetarea judecătorească. Declarațiile părții vătămate date la urmărirea penală sunt contradictorii cu declarațiile date în cadrul cercetării judecătorești, ori, inițial partea vătămată a declarat că în urma inacțiunilor lui Budăi Vitalie, acesta a fost prejudiciat cu 5 500 lei, ceea ce constituie un prejudiciu considerabil, iar prejudiciul a fost recuperat doar în urma intervenirii organului de urmărire penală.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 07 august 2018 a fost admis recursul ordinar, declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Liliana Pasat, casată total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 18 aprilie 2018, și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea soluției sale, instanța de recurs ordinar a menționat că, instanța de apel în cauza dată nu a respectat aceste stricte prevederi legale, din sensul cărora rezultă că nerespectarea acestor cerințe echivalează cu nerezolvarea fondului apelului, fapt ce atrage după sine casarea deciziei instanței de apel.

Potrivit deciziei, instanța de apel a respins apelul procurorului și a menținut sentința motivând că, fapta acestuia constituie contravenția prevăzută de art. 312 Cod contravențional, indicând totodată că „*organul de urmărire penală nu a demonstrat nemijlocit existența prejudiciului cauzat părții vătămate în urma acțiunilor lui Budăi Vitalie, or, partea vătămată în ședința de judecată a declarat expres că nu are pretenții de ordin material sau moral față de inculpat.*”

În urma celor menționate, Colegiul penal lărgit a susținut că, atât în plângerea părții vătămate cât și în ordonanța de punere sub învinuire și rechizitoriu se menționează că, ultimei i-a fost cauzat un prejudiciu considerabil prin furt, iar Budăi Vitalie urma să înregistreze plângerea, or, în urma inacțiunilor lui Budăi Vitalie, partea vătămată a fost prejudiciată cu 5 500 lei.

Așadar, Colegiul penal lărgit a relevat că, deși instanțele de fond au constatat că acțiunile lui Budăi Vitalie constituie contravenția prevăzută de art. 312 Cod

contravențional, eronat au constatat faptele precum că, organul de urmărire penală nu a demonstrat nemijlocit existența prejudiciului cauzat părții vătămate săvârșite prin indicarea acțiunilor incriminate conform ordonanței de punere sub învinuire și rechizitoriului, or, instanțele de judecată au pus la baza soluției adoptate, declarațiile părții vătămate date în cadrul cercetării judecătorești care a declarat că nu are careva pretenții materiale și morale față de inculpat, fiindu-i deja recuperat prejudiciul cauzat, pe când declarațiile date la urmărirea penală nu au fost apreciate la justa valoare, acesta declarând că în urma inacțiunilor lui Budăi Vitalie, partea vătămată a fost prejudiciat cu 5 500 lei, care este un prejudiciu considerabil, precum și prin faptul că persoanele vinovate de furt, nu au fost trase la răspundere.

Colegiul penal lărgit a indicat că, din materialele cauzei se demonstrează faptul că, prejudiciul părții vătămate a fost recuperat în rezultatul intervenirii organului de urmărire penală și anume în urma autosesizării procurorului și examinării materialelor cauzei penale pornite în privința lui Budăi Vitalie, astfel, doar în așa mod persoana vinovată de comiterea furtului a fost recunoscută vinovată și procesul penal a fost încetat în privința lui Topală Mihail în urma împăcării părților, iar prejudiciul a fost recuperat de către ultimul.

Astfel, în urma celor menționate mai sus, nu este clară poziția instanțelor de fond care susțin că organul de urmărire penală nu a demonstrat faptul că inculpatul prin acțiunile/inacțiunile penale a cauzat un prejudiciu estimat a fi considerabil.

Raportând cele indicate la speța supusă judecării, Colegiul penal lărgit a considerat că, instanța de apel s-a expus prematur doar asupra câtorva probe, fără o analiză în cumul a tuturor probelor prezentate de părți, neelucidând faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date, ca urmare fiind prematură soluția instanței de apel privind încetarea procesului penal în privința inculpatului pe motiv că fapta acestuia constituie contravenția prevăzută de art. 312 Cod de procedură penală.

În opinia instanței de recurs, instanța de apel nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept, fiind prezentă discrepanța între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, ignorarea unor aspecte evidente, ce au avut drept consecință pronunțarea unei concluzii premature, nemotivate.

Rezumând cele menționate, Colegiul penal lărgit a constatat că, instanța de apel urma să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, încadrarea juridică corectă a acțiunilor lui Budăi Vitalie, să aprecieze conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor și în concluziile sale să motiveze admiterea unor probe sau respingerea altora.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 06 martie 2019, apelul declarat de către procurorul în Procuratura r. Edineț A. Șevciuc a fost admis, sentința casată, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Budăi Vitalie a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.327 alin.(1) Cod penal (în redacția legii de până la 07.11.2016), și în baza acestei legi i s-a stabilit

pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 300 (trei sute) unități convenționale, echivalentul a 6000 lei, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate în organele MAI pe un termen de 2 (doi) ani.

7.1. Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că, la examinarea cauzei respective nu s-a dat eficiență prevederilor art.93-101, 26-27 Cod de procedură penală, instanța nu a cercetat cauza multiaspectual, nu a dat aprecieri probelor prezentate prin prisma pertinentei, concludenței, coroborării lor, în baza probelor acumulate nu a reținut just starea de fapt pe cauză.

La demersul părții acuzării a fost reluată cercetarea judecătorească, în baza art. 413 alin.(3), (4) Cod de procedură penală, fiind cercetate suplimentar probele administrate în prima instanță. Concluzia Colegiului penal se bazează pe probele cercetate în ședința instanței de apel, în care au fost audiați: inculpatul Budăi Vitalie, partea vătămată Chimacovschi Ivan, martorul Chimacovschi Sima, martorul Topală Mihail, martorul Crasnov Alexandru.

În afară de declarațiile părții vătămate și martorilor, vina inculpatului se confirmă și prin probele scrise, cercetate în ședința instanței de apel:

- informația oferită de IP Edineț cu nr.399 la data de 01.02.2016, din care rezultă că în perioada lunilor noiembrie-decembrie 2015 în IP Edineț careva petiții de la locuitorul s. Cuconeștii Noi, r-ul Edineț, Chimacovschi Ivan nu au fost înregistrate (vol. 1, f.d.14);

- ordinul nr.62ef din data de 09.02.2016 emis de IGP al MAI cu privire la sancționarea disciplinară a șefului de post, ofițer superior de sector al Postului de poliție Cuconeștii Noi, al sectorului de poliție nr.4 (Zăbriceni) al IP Edineț al IGP al MAI, căpitan de poliție Budăi Vitalie prin care ultimului i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară - concedierea din cadrul poliției (vol. 1, f.d. 25-27);

- ordinul nr. 755 ef din data de 25.10.2015 emis de IGP al MAI, prin care Budăi Vitalie a fost repus în funcția de șef de post, ofițer superior de sector al Postului de Poliție Cuconeștii Noi al Sectorului de Poliție nr. 4 (Zăbriceni) al Inspectoratului de Poliție Edineț al IGP al MAI (vol. 1, f.d. 39-40);

- fișa de post pentru șeful de post, ofițer superior de sector al Postului de Poliție Cuconeștii Noi al Sectorului de poliție nr. 4 (Zăbriceni) al Inspectoratului de Poliție Edineț al IGP al MAI, aprobată de către Șeful IP Edineț al IGP al MAI la data de 25.01.2015, din care rezultă că funcția dată este funcție publică, iar titularul ei este persoană publică, fiind obligat conform atribuțiilor de serviciu să primească și să înregistreze sesizările, petițiile, alte înștiințări și informații cu privire la infracțiuni, contravenții, incidente și evenimente ce afectează securitatea persoanelor și ordinea publică, de a întreprinde măsuri oportune prevăzute de lege pentru soluționarea lor având și alte obligațiuni cu privire la descoperirea altor fapte ilegale (vol. 1, f.d. 41-48);

- proces-verbal de ridicare din data de 30.09.2016 prin care, din dosarul de control al cauzei penale nr. 2016140199 au fost ridicate documente și anume: ordonanță de pornire a urmăririi penale din data de 21.04.2016; ordonanță din data 21.04.2016 de punere sub învinuire a lui Topală Mihail;

- ordonanță din data de 22.04.2016 de încetare a urmăririi penale (vol.1, f.d.71-72);
- ordonanță de pornire a urmăririi penale din data de 21.04.2016 pe faptul de furt, intentat în baza plîngerii lui Chimacovschi Ivan, locuitor al s. Cuconeștii Noi, r-ul Edineț, conform indicilor infracțiunii prevăzute de art. 186 Cod penal pe faptul sustragerii de la Chimacovschi Ivan a pieselor agricole și a cîinelui de rasă, cu cauzarea unui prejudiciu considerabil în mărime de 5500 lei (vol. 1, f.d. 73);

- ordonanță din data 21.04.2016 de punere sub învinuire a lui Topală Mihail pe faptul sufragerii pieselor agricole și a cîinelui de rasă ce aparțin lui Chimacovschi Ivan, prin ce i-a fost cauzat ultimului un prejudiciu considerabil în mărime de 5500 lei (vol. 1, f.d. 75);

- ordonanță din data de 22.04.2016 de încetare a urmăririi penale în legătură cu împăcarea părților pe cazul infracțiunii de furt comis de Topală Mihail la data de 30.11.2015 cînd ultimul a sustras, de la Chimacovschi Ivan piese agricole și un cîine de rasă, cauzînd părții vătămate un prejudiciu considerabil în mărime de 5500 lei (vol. 1, f.d. 76-77).

La examinarea probelor, care confirmă sau infirmă vinovăția persoanei, instanța de judecată este obligată să argumenteze în hotărârea adoptată motivele admiterii sau respingerii probelor prezentate atât de învinuire, cât și de apărare și este obligată să aprecieze toate probele examinate în ședința de judecată, indiferent de faptul, dacă au fost administrate la etapa urmăririi penale sau au fost prezentate de către părți în ședința de judecată.

Colegiul penal a atestat, că soluția instanței de fond privind încetarea procesului penal de învinuirea lui Budăi V. în baza art.327 alin.(1) Cod penal este incorectă. În motivarea soluției din sentință instanța de fond motivînd că, fapta comisă de inculpat constituie contravenția prevăzută de art.312 Cod contravențional, indicînd totodată că „organul de urmărire penală nu a demonstrat nemijlocit existența prejudiciului cauzat părții vătămate în urma acțiunilor lui Budăi Vitalie, or, partea vătămată în ședința de judecată a declarat expres că nu are pretenții de ordin material sau moral față de inculpat”, soluție ce este nefondată și contravine bazei probante existente pe cauză, cercetată în instanța de apel la demersul părții acuzării, care nu a fost pe deplin verificată și apreciată la justa valoare.

Colegiul penal a constatat că, atât în plîngerea părții vătămate cât și în ordonanța de punere sub învinuire și rechizitoriu se menționează că, ultimei i-a fost cauzat un prejudiciu considerabil prin furt, iar Budăi Vitalie urma să înregistreze plîngerea, or, în urma inacțiunilor lui Budăi Vitalie, partea vătămată a fost prejudiciat cu 5.500 lei.

Așadar, Colegiul penal a relevat că, deși instanța de fond a constatat că acțiunile lui Budăi Vitalie constituie contravenția prevăzută de art.312 Cod contravențional, eronat a constatat faptele precum că, organul de urmărire penală nu a demonstrat existența prejudiciului cauzat părții vătămate săvârșite prin indicarea acțiunilor incriminate conform ordonanței de punere sub învinuire și rechizitoriului, or, instanța de judecată a pus la baza soluției adoptate, declarațiile părții vătămate date în cadrul cercetării judecătorești care a declarat că nu are careva pretenții materiale și morale

față de inculpat, fiindu-i deja recuperat prejudiciul cauzat, pe când declarațiile date la urmărirea penală nu au fost apreciate la justa valoare, acesta declarând că în urma inacțiunilor lui Budăi Vitalie, partea vătămată a fost prejudiciat cu 5500 lei, care este un prejudiciu considerabil, precum și prin faptul că persoanele vinovate de furt, nu au fost trase la răspundere. Declarații similare partea vătămată a dat și în ședința instanței de apel, acesta a indicat că prejudiciul i-a fost recuperat de către persoana ce a comis furtul, însă el totodată a confirmat, că i-a fost cauzat prejudiciu și că acesta este considerabil pentru dînsul.

Colegiul penal a indicat că, din materialele cauzei se demonstrează faptul că, prejudiciul părții vătămate a fost recuperat în rezultatul intervenirii organului de urmărire penală și anume în urma autosesizării procurorului și examinării materialelor cauzei penale pornite în privința lui Budăi Vitalie, astfel, doar în așa mod persoana vinovată de comiterea furtului a fost recunoscută vinovată și procesul penal a fost încetat în privința lui Topală Mihail în urma împăcării părților, iar prejudiciul a fost recuperat de către ultimul.

Astfel, în urma celor menționate mai sus, instanța de fond incorect a reținut, că organul de urmărire penală nu a demonstrat faptul că inculpatul prin acțiunile/inacțiunile penale a cauzat un prejudiciu estimat a fi considerabil.

Mai mult, Colegiul penal menționând prevederile art.100 alin.(4) și art.101 alin. (1)-(4) Cod de procedură penală, și invocând doctrina juridică națională, a remarcat faptul că, verificarea probelor este o activitate a instanței privind constatarea veridicității probei sub aspectul corespunderii datelor de fapt pe care le conține proba cu realitatea obiectivă. Verificarea constă în analiza probelor strânse, coroborarea lor cu alte probe, verificarea sursei de proveniență a probelor. Verificarea probelor poate avea loc doar prin aplicarea procedurilor probatorii prevăzute de Codul de procedură penală și se efectuează la toate fazele procesului penal. Sunt supuse verificării atât datele de fapt, cât și mijloacele de probă din care au fost obținute.

Probele se verifică atât prin efectuarea acțiunilor procesuale prevăzute de prezentul cod, cât și printr-o analiză logică a conținutului probei, a coroborării lor.

Raportând cele indicate la speța supusă judecării Colegiul penal a considerat că, instanța de fond s-a expus prematur doar asupra câtorva probe, fără o analiză în cumul a tuturor probelor prezentate de părți, neelucidând faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date, ca urmare fiind prematură soluția instanței de fond privind încetarea procesului penal în privința inculpatului pe motiv că fapta acestuia constituie contravenția prevăzută de art. 312 Cod de procedură penală.

În opinia instanței de apel prima instanță nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept, fiind prezentă discrepanța între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, ignorarea unor aspecte evidente, așa declarațiile părții vătămate Chimacovschi Ivan și martorului Chimacovschi Sima, care au indicat, că prejudiciul ce a fost cauzat prin neînregistrarea plângerii de furt și totodată costul bunurilor sustrase era de 5500 lei, care pentru dînsul atunci era considerabil, deși la moment pretenții de ordin material sau moral față de Budăi Vitalie dînsul nu are.

Ca elemente obligatorii ale acestei infracțiuni sînt acțiunea/inacțiunea persoanei publice, pe de o parte și daunele, pe de altă parte și trebuie să fie o legătură cauzală dintre acțiuni/inacțiuni și daunele cauzate. Atît acțiunea/inacțiunea, cît și daunele trebuie să fie comise nemijlocit de făptuitor.

Infracțiunea prevăzută la art.327 alin.(l) Cod penal este o infracțiune materială și ea se consideră consumată din momentul survenirii daunelor în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice.

În contextul cerințelor dispoziției articolului nominalizat, raportate la faptele stabilite de instanța de fond, Colegiul penal a considerat incorectă concluzia instanței de fond, că organul de urmărire penală nu a avut suficiente temeiuri pentru a încadra acțiunile/inacțiunile lui Budăi Vitalie ca fiind abuz de serviciu în sensul normei prevăzute la art. 327 alin.(l) Cod penal.

Instanța de fond incorect a apreciat decarațiile părții vătămate, precum că nu a fost demonstrată existența prejudiciului cauzat părții vătămate Chimacovschi Ivan în urma acțiunilor lui Budăi Vitalie, or, partea vătămată în ședința de judecată a declarat expres că n-are pretenții de ordin material sau moral față de inculpat. Partea vătămată Chimacovschi Ivan la moment nu revendică prejudicii de la inculpat, însă acesta a confirmat că prin comiterea furtului i-a fost cauzată paguba materială în sumă de 5500 lei, care la acel moment pentru dînsul era considerabilă.

Prezența daunelor considerabile este un element importat și acesta a fost confirmat prin declarațiile părții vătămate, care în ședința instanței de apel a confirmat că dauna de 5500 lei este considerabilă pentru dînsul.

În speța dată, instanța de fond corect a stabilit, că Budăi Vitalie în virtutea funcției deținute, era obligat să înregistreze comunicările despre infracțiuni în ordinea stabilită de „Instrucția privind modul de primire, înregistrare, evidență și examinare a sesizărilor și a altor informații despre infracțiuni”, aprobată prin ordinul interdepartamental nr. 121/254/286-0/95 din 18.07.2008, cu toate acestea n-a înregistrat plîngerile și nu a anunțat Unitatea de Gardă a IP Edineț pentru ca infracțiunea să fie luată la evidență în R-II a IP Edineț. Din declarațiile martorului Topală Mihail cu certitudine s-a stabilit că fapta de furt pe marginea căreia partea vătămată a depus plîngere a avut loc, martorul recunoscînd furtul de la Chimacovschi Ivan. Totodată, martorul Crasnov Alexandr a confirmat declarațiile părții vătămate Chimacovschi Ivan, precum că inculpatul a rupt plîngerea părții vătămate care ultimul i-a înmînat-o inculpatului, refuzînd astfel să primească plîngerea părții vătămate.

Inacțiunea lui Budăi Vitalie s-a realizat prin aceea că el nu a primit plîngerea părții vătămate și n-a înregistrat-o în modul legal, iar acțiunea sa a constat în distrugerea aceleiași plîngeri și prin aceasta a fost cauzat prejudiciu considerabil lui Chimacovschi Ivan. Deși prejudiciul de 5500 lei lui Chimacovschi Ivan i-a fost cauzat prin fapta de furt comisă de Topală Mihail, însă neînregistrarea plîngerii părții vătămate de către Budăi Vitalie a cauzat daune considerabile intereselor părții vătămate. Totodată, poziția inculpatului Budăi Vitalie și a apărătorului său privind nevinovăția inculpatului,

precum că el a acționat și legal și în limitele moralei, nu este întemeiată, de aceea nu-s temeiuri de achitare a acestuia.

Din cumulul probelor cercetate, Colegiul penal a reținut în sarcina lui Budăi Vitalie Vasile următoarele:

Inculpatul Budăi Vitalie la data de 15.12.2015, aproximativ pe la orele 10:00, în loc. s. Alexandreni, r. Edineț, activînd în conformitate cu Ordinul nr. 755ef. din 26.10.2015 în funcția de șef de post, ofițer superior de sector al Postului de poliție Cuconeștii Noi al Sectorului de poliție nr. 4 (Zăbriceni) al Inspectoratului de poliție Edineț al IGP al MAI, fiind în virtutea legii persoană publică, fiind obligat conform atribuțiilor de serviciu reglementate de fișa postului aprobată de către Șeful IP Edineț a IGP la data de 25.01.2015 să primească și să înregistreze sesizările, petițiile, alte înștiințări și informații cu privire la infracțiuni, contravenții, incidente și evenimente ce afectează securitatea persoanelor și ordinea publică, de a întreprinde măsuri oportune prevăzute de lege pentru soluționarea lor precum și avînd alte obligații cu privire la descoperirea altor fapte ilegale, contrar prevederilor art. 18 din legea cu privire la activitatea poliției și statul polițistului 320 din 27.12.2012, unde este reglementat că „poliția apără viața, integritatea corporală, sănătatea și libertatea persoanei, proprietatea privată și publică, alte drepturi legitime ale persoanei și comunității, exercitînd atribuțiile prevăzute la art. 19-23 din lege”, intenționat ca motiv avînd interese manifestate prin avantaje nepatrimoniale și anume de a-și ușura activitatea și de a nu respecta ordinea legală. La adresarea cet. Chimacovschi Ivan loc. r. Edineț, s. Cuconeștii Noi, pe care nu a înregistrat-o în conformitate cu prevederile legislației în vigoare, cu privire la infracțiunea de furt a unor bunuri și anume piese de la tractor și un cîine de rasă care îi aparținea cu drept de proprietate a familiei sale, indicînd în paralel și persoana bănuită, a intervenit în favoarea soluționării cererii date în afara cadrului legal prin încercarea aplanării situației de conflict cu scopul împăcării victimei și a persoanei vinovate de comiterea infracțiunii date, oferindu-le un termen de împăcare, încercare care a eșuat și care a avut loc pentru a nu fi înregistrată plîngerea în mod legal. Ulterior la data de 29.12.2015, Budăi Vitalie avînd aceeași funcție, activînd în aceeași instituție din cadrul MAI și aceleași obligații de serviciu, cu aceeași intenție care a fost expusă mai sus la adresarea repetată a cet. Chimacovschi Ivan, loc. r. Edineț, s. Cuconeștii Noi cu plîngere scrisă referitor la faptul sustragerii de la el din gospodărie a mai multor bunuri și anume piese de la tractor și un cîine de rasă, care au o valoare materială, în urma căruia i s-a cauzat un prejudiciu material în sumă de 5500 lei, folosind situația de serviciu prin abuz de serviciu, fiind în virtutea legii obligat să înregistreze în mod corespunzător plîngerea, a inacționat în scopul tănuirii infracțiunii date și despre care a fost informat în plîngere, nu a înregistrat cererea în modul corespunzător, prin care nu s-a respectat prevederile pct. 5 al instrucțiunii aprobate prin ordinul nr. 121/254/286-0/95 din 18.07.2008 și mai mult de atît a deteriorat-o în prezența victimei, astfel acesta fiind lipsit de posibilitatea la moment de a-și repara un prejudiciu considerabil, precum și persoana vinovată a rămas nesancționată.

Prin acțiunile sale cet. Budăi Vitalie a comis infracțiunea prevăzută de art. 327 alin. (1) Cod penal (în redacția de până la 07.11.2016), „Abuzul de putere sau abuzul de serviciu, adică folosirea intenționată de către o persoană publică a situației de serviciu, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanei fizice”, se pedepsește cu amendă în mărime de la 650 la 1150 unități convenționale sau cu închisoare de până la 3 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.

Colegiul penal la stabilirea pedepsei inculpatului s-a condus de prevederile art. 61 Cod penal, la fel și de criteriile generale de individualizare a pedepsei prevăzute de art. art. 7 și 75 Cod penal, de gravitatea și gradul de pericol social al crimei săvârșite de inculpat, precum și de personalitatea inculpatului.

Un aspect important îl constituie persoana inculpatului, care interesează sub raportul pericolozității sociale decurgând, în primul rând din fapta și din împrejurările în care aceasta a fost comisă, iar în al doilea rând din comportamentul său după comiterea infracțiunii.

Colegiul penal a considerat că, urmează să fie efectuată o analiză completă și minuțioasă a personalității infractorului, urmărind în acest sens comportarea lui în viața socială. Stările de fapt, dar și circumstanțele în care a fost comisă infracțiunea incriminată inculpatului, pun în vizorul Colegiului penal că inculpatul a comis cu intenție o infracțiune gravă, care atentează la valoarea protejată de legea penală - securitatea și ordinea publică, precum și urmările infracțiunii.

În prezenta cauză, instanța de apel, a găsit întemeiată solicitarea apelului declarat de procuror în partea numirii în privința inculpatului a pedepsei amenzii și a constatat, că corijarea inculpatului este posibilă, fără izolarea acestuia de societate, pedeapsă ce va corecta vinovatul și va asigura scopurile pedepsei. Această concluzie este dictată atât de sancțiunea normei penale, cât și de personalitatea inculpatului, care se atrage la răspundere penală pentru prima dată. Colegiul penal a ținut cont și de gravitatea și gradul de pericol social al crimei săvârșite de inculpat, infracțiunea săvârșită făcând parte din categoria infracțiunilor mai puțin grave, pedeapsa amenzii fiind echitabilă faptei săvârșite de inculpat și care-și va atinge scopurile puse, obiective ce vor fi atinse și prin aplicarea pedepsei complementare de privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții.

8. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar avocatul Ciuru Igor în numele inculpatului Budăi Vitalie, prin care indicând prevederile art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală a solicitat casarea deciziei atacate și menținerea sentinței Judecătoriei Edineț, sediul Central din 19.06.2017.

În motivarea cererii de recurs recurentul a indicat următoarele motive :

- hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, temeiuri prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală;

- instanța de apel contrar probelor administrate la această cauză, a considerat că instanța de fond a emis o soluție nefondată. Or, anume instanța de fond a cercetat și verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat o apreciere legală probelor administrate. Mai mult ca atât, instanța de judecată a supus analizei dacă acțiunile/inacțiunile inculpatului întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii;

- reieșind din aceste acțiuni, instanța a reținut că, latura subiectivă a infracțiunii de abuz de putere sau abuz de serviciu presupune săvârșirea faptei cu vinovăție sub forma intenției directe, persoana cu funcție de răspundere acționând din interes material sau din alte interese personale. Prin „alte interese personale” se are în vedere exclusiv năzuința obținerii unor avantaje nepatrimoniale, cum ar fi avansarea în carieră, camuflarea „gafelor” comise în serviciu sau a lipsei de profesionalism a făptuitorului. În cazurile în care persoana cu funcție de răspundere a comis abuz de serviciu, dar nu a făcut-o din interese materiale ori din alte interese personale, în cazul de față intenția inculpatului fiind de natură să ofere posibilitatea părților de a-și soluționa litigiul pe cale amiabilă, faptul fiind constat în ședința de judecată;

- recurentul menționează că, partea vătămată Chimacovschi Ivan nu a revendicat careva daune de la Budăi Vitalie, și a confirmat în instanța de judecată că s-a împăcat cu Topală Mihail, care i-a recuperat întreg prejudiciul cauzat;

- în condițiile în care prin acțiunile/inacțiunile lui Budăi Vitalie nu au fost cauzate careva prejudicii, fapta acestuia corect a fost reținută de instanța de fond ca fiind contravenție;

- le fel, recurentul menționează că, deși instanța de apel constată că prin acțiunile sale Budăi Vitalie a comis infracțiunea prevăzută de art.327 alin.(1) Cod penal (în redacția de până la 07.11.2016), aceasta nu a stabilit care anume elemente ale infracțiunii sunt întrunite în acțiunile/inacțiunile inculpatului Budăi Vitalie, contrar prevederilor art.385 Cod de procedură penală.

9. Pe marginea recursului declarat de avocatul Ciuru Igor în numele inculpatului procurorul a depus referință prin care a solicitat inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale.

10. *Judecând recursul ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal lărgit conchide că, recursul avocatului Ciuru Igor în numele inculpatului urmează a fi admis, cu casarea totală a deciziei instanței de apel și menținerea sentinței Judecătoriai Edineț sediul Central din 19 iunie 2017, din următoarele considerente.*

Potrivit dispoziției art.434 Cod de procedură penală judecând recursul declarat împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul lărgit al Curții Supreme de Justiție verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei ținând seama, după caz, de opinia părților expusă în referință și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs.

În speță se constată, că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recurs ordinar în termen în conformitate cu art.422 Cod de procedură penală.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să caseze total hotărârea atacată și să mențină hotărârea primei instanțe, când apelul a fost greșit admis. De asemenea, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Conform art.424 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs ordinar examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art.427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate de recurent.

În conformitate cu prevederile art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.

În sensul prevederilor din art.414 alin.(1), 417 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală și a jurisprudenței naționale, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

În același context, Colegiul penal lărgit menționează, că hotărârile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea superficială sau motivarea în termeni vagi, evazivi, reprezintă motiv de casare.

Analizând decizia contestată, în raport cu normele relevante, Colegiul penal lărgit, se va expune în limitele celor invocate în recurs, constatând, că soluția instanței de apel este eronată, apelul procurorului fiind greșit admis, iar hotărârea primei instanțe fiind una legală și întemeiată, bazată pe materialele cauzei, probele cercetate în cadrul cercetării judecătorești, apreciate, conform prevederilor art.101 Cod procedură penală.

Recurentul invocă ca temei de casare a deciziei instanței de apel prevederile art. 427 alin. (1) pct.6) Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

Analizând conținutul recursului declarat, Colegiul penal lărgit constată că recurentul consideră decizia instanței de apel neîntemeiată în partea ce ține de condamnarea inculpatului Budăi Vitalie în baza art. 327 alin. (1) Cod penal.

Într-un prim aspect, Colegiul penal lărgit ține să sublinieze că prima instanță corect a ajuns la concluzia de încetare a procesului penal în privința lui Budăi Vitalie pe art. 327 alin. (1) Cod penal, pe motiv că fapta acestuia constituie contravenția prevăzută de art. 312 Cod contravențional.

Analizând decizia contestată, Colegiul penal lărgit constată că, soluția instanței de apel cu privire la casarea sentinței Judecătoriei Edineț, sediul Central din 19 iunie 2017, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care Budăi Vitalie a fost recunoscut vinovat și

condamnat în baza art. 327 alin. (1) Cod penal (în redacția legii de până la 07.11.2016), și în baza acestei legi i s-a stabilit pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 300 (trei sute) unități convenționale, echivalentul a 6000 lei, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate în organele MAI pe un termen de 2 (doi) ani, este eronată. Decizia instanței de apel nu cuprinde motivele pe care și-a întemeiat soluția, or, instanța de apel constatând că prin acțiunile sale Budăi Vitalie a comis infracțiunea prevăzută de art.327 alin. (1) Cod penal (în redacția de până la 07.11.2016), nu a stabilit care anume elemente ale infracțiunii sunt întrunite în acțiunile/inacțiunile inculpatului Budăi Vitalie, contrar prevederilor art.385 Cod de procedură penală.

Pentru a hotărî astfel, instanța de apel a consemnat în decizia adoptată că, instanța de fond la examinarea cauzei respective nu a dat eficiență prevederilor art. 93-101, 26-27 Cod de procedură penală, instanța nu a cercetat cauza multiaspectual, nu a dat aprecieri probelor prezentate prin prisma pertinentei, concludenței, coroborării lor, în baza probelor acumulate nu a reținut just starea de fapt pe cauză.

În realitate, instanța de apel contrar probelor administrate la această cauză, a considerat că instanța de fond a emis o soluție nefondată, contrar prevederilor art.101 Cod procedură penală, nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept, fiind prezentă discrepanța între cele reținute și conținutul real al probelor, ignorarea unor aspecte evidente, ce au adus în consecință pronunțarea unei concluzii eronate.

Colegiul penal lărgit reține că circumstanțele stabilite prin probele acumulate la prezenta cauză raportate la art. 327 alin. (1) Cod penal și art. 312 Cod contravențional, indică doar la prezența în acțiunile (restituirea sesizării, ruperea sesizării părții vătămate referitor la furt de către Budăi Vitalie) inacțiunile (neînregistrarea sesizării referitor la infracțiune și neîntreprinderea măsurilor în modul stabilit de lege) lui Budăi Vitalie din 15.12.2015 și 29.12.2015 a elementelor constitutive ale contravenției prevăzute de art. 312 Cod contravențional, așa cum acestea n-au adus atingerea sporită drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanei de a fi pasibilă răspunderea penală, în acest sens soluția primei instanțe fiind una corectă și legală.

În speța dată, instanța de fond corect a stabilit că, Budăi Vitalie în virtutea funcției deținute, era obligat să înregistreze comunicările despre infracțiuni în ordinea stabilită de „*Instrucția privind modul de primire, înregistrare, evidență și examinare a sesizărilor și a altor informații despre infracțiuni*”, aprobată prin ordinul interdepartamental nr. 121/254/286-0/95 din 18.07.2008, cu toate aceste n-a înregistrat plângerile și nu a anunțat Unitatea de Gardă a IP Edineț pentru ca infracțiunea să fie luată la evidență în R-11 a IP Edineț.

Totodată, prima instanță corect nu a reținut la caz prezența daunelor considerabile.

Astfel, contrar punctului de vedere exprimat de instanța de apel, Colegiul penal lărgit, în deplin acord cu prima instanță, apreciază că, la caz, probele administrate în cadrul urmăririi penale, ulterior examinate și în cadrul cercetării judecătorești, demonstrează pe deplin vinovăția lui Budăi Vitalie în abuzul de serviciu, adică folosirea intenționată a situației de serviciu într-un mod în care contravine intereselor

publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice și juridice, dacă fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii, pe când potrivit art.327 Cod penal, trebuia să aibă loc cauzarea unor daune în proporții considerabile părții vătămate Chimacovschi Ivan.

Verificând probatoriul administrat în cauză prin prisma opiniei avocatului recurent, în sensul că fapta inculpatului Budăi Vitalie constituie o contravenție, Colegiul penal lărgit reține, că prima instanță verificând probele în ședința de judecată a motivat detaliat și clar soluția adoptată în urma propriei metode de cercetare coroborată a probelor, ce au servit ca temei pentru soluționarea elementelor de fapt pe care se sprijină soluția de încetare a procesului penal în privința lui Budăi Vitalie pe art. 327 alin. (1) Cod penal, pe motiv că fapta acestuia constituie contravenția prevăzută de art. 312 Cod contravențional, expunându-se argumentat din care motive a ajuns la concluzia dată. Or, la caz s-a constatat cu certitudine, că Budăi Vitalie, activînd în funcția de șef de post, ofițer superior de sector al Postului de Poliție Cuconeștii Noi al Sectorului de poliție nr. 4 (Zăbriceni) al Inspectoratului de Poliție Edineț al IGP al MAI, fiind în virtutea legii persoană publică, fiind obligat conform atribuțiilor de serviciu reglementate de fișa de post aprobată de către Șeful IP Edineț al IGP la data de 25.01.2015, intenționat, avînd ca motiv interese manifestate prin avantaje nepatrimoniale și anume de a-și ușura activitatea și de a nu respecta ordinea legală, la adresarea cet. Chimacovschi Ivan, locuitor al s. Cuconeștii Noi, r-ul Edineț, pe care nu a înregistrat-o în conformitate cu prevederile legislației în vigoare cu privire la infracțiunea de furt a unor bunuri și anume piese de tractor și unui câine de rasă care îi aparțineau cu drept de proprietate familiei sale, indicînd în paralel și persoana bănuită, a intervenit în favoarea soluționării cererii date în afara cadrului legal prin încercarea aplanării situației de conflict în scopul împăcării victimei și a persoanei vinovate de comiterea infracțiunii date, oferindu-le un termen de împăcare, încercarea care a eșuat și care a avut loc pentru a nu fi înregistrată plîngerea în mod legal.

Ulterior, la data de 29.12.2015, Budăi Vitalie, avînd aceeași funcție, activînd în aceeași instituție din cadrul MAI și deținînd aceleași obligațiuni de serviciu, cu intenția de a-și ușura activitatea și de a nu respecta ordinea legală, la adresarea repetată a lui Chimacovschi Ivan, locuitor al s. Cuconeștii Noi, r-ul Edineț, cu plîngere scrisă referitor la faptul sustragerii de la el din gospodărie a mai multor bunuri și anume piese de tractor și unui câine de rasă, care au o valoare materială în urma căruia i s-a cauzat un prejudiciu material în sumă de 5500 lei, folosind situația, de serviciu, prin abuz de serviciu, fiind în virtutea legii obligat să înregistreze în mod corespunzător plîngerea, a inacționat în scopul tănuirii infracțiunii date și despre care a fost informat prin plîngere, nu a înregistrat cererea în modul corespunzător, prin ce nu a respectat prevederile pct.5 al Instrucțiunii aprobate prin ordinul nr.12/254/286-0/95 din 18.07.2008 și mai mult ca atît, a deteriorat-o în prezența victimei, urmînd ca doar ulterior, în cadrul examinării cauzei penale intentate la plîngerea lui Chimacovschi Ivan, ultimul să-și recupereze prejudiciul astfel cauzat.

Soluția sa instanța de fond a expus-o și motivat-o în sentința din 19.06.2017, bazată pe următoarele probe: declarațiile inculpatului Budăi Vitale, declarațiile părții vătămate Chimacovschi Ivan, declarațiile martorilor Chimacovschi Sima, Topală Mihail, Crasnov Alexandru: informația oferită de IP Edineț cu nr. 399 din 01.02.2016, ordinul nr. 63ef din 09.02.2016, ordinul nr.755ef din 25.10.2015, fișa de post, proces-verbal de ridicare din 30.09.2016, ordonanța de pornire a urmăririi penale din 21.04.2016, ordonanța de punere sub învinuire a lui M. Topală din 21.04.2016, ordonanța de încetare a urmăririi penale în legătură cu împăcarea părților din 22.04.2016, care au fost cercetate în ședința de judecată și apreciate la justa valoare.

Colegiul penal lărgit reține, ca elemente obligatorii ale infracțiunii prevăzute la art.327 alin. (1) Cod penal, sunt acțiunea/inacțiunea persoanei publice, pe de o parte și daunele, pe de altă parte și trebuie să fie o legătură causală dintre acțiuni/inacțiuni și daunele cauzate. Atît acțiunea/inacțiunea, cît și daunele trebuie să fie comise nemijlocit de făptuitor. La caz, este eronată concluzia instanței de apel, precum, că prin acțiunile/inacțiunile inculpatului părții vătămate i-a fost cauzat un prejudiciu în valoare de 5500 lei, or, prima instanță întemeiat și-a argumentat soluția la acest segment, stabilind, că acest prejudiciu a fost cauzat nemijlocit de persoana care a sustras bunurile părții vătămate, care și l-a recuperat ulterior. Iar acțiunile inculpatului privind refuzul de a înregistra plîngerea părții vătămate se încadrează în prevederile art.312 Cod Contravențional, dar nicidecum în baza art.327 alin.(1) Cod penal. Or, legislația în vigoare acordă părții vătămate pârghii legale pentru a-și apăra drepturile încălcate și în special art.265 Cod de procedură penală, care stipulează, că organul de urmărire penală este obligat să primească plîngerile sau denunțurile referitoare la infracțiunile săvîrșite, pregătite sau în curs de pregătire chiar și în cazul în care cauza nu este de competența lui. Persoanei care a depus plîngerea sau denunțul i se eliberează imediat un certificat despre acest fapt, indicîndu-se persoana care a primit plîngerea sau denunțul și timpul cînd acestea au fost înregistrate.

Se reține, că alin. (2) din același art.265, care era în vigoare la data comiterii prezentei fapte, declarat neconstituțional conform Hot.Curții Constituționale nr.6 din 19.03.2019, în vigoare 19.03.2019, stipula, că refuzul organului de urmărire penală de a primi plîngerea sau denunțul poate fi atacat imediat judecătorului de instrucție, dar nu mai tîrziu de 5 zile de la momentul refuzului.

Totodată se menționează, că începînd cu data pronunțării Hot.Curții Constituționale nr.6 din 19.03.2019, refuzul organului de urmărire penală de a primi plîngerea sau denunțul privind comiterea sau pregătirea comiterii unei infracțiuni poate fi contestat, mai întîi, în baza articolelor 298 și, respectiv, 299¹ din Codul de procedură penală în fața procurorului sau, după caz, în fața procurorului ierarhic superior în termen de cincisprezece zile de la data la care s-a luat cunoștință de act. În ipoteza în care persoana nu va fi de acord cu răspunsul oferit de către procuror, aceasta îl va putea contesta în baza articolului 313 alin.(2) pct.1) lit.a) din Codul de procedură penală în fața judecătorului de instrucție, în termen de zece zile de la aducerea la cunoștință a actului.

Astfel, Colegiul penal lărgit reține, că prima instanță întemeiat a ajuns la soluția enunțată în sentință, iar criticile procurorului la caz sunt nejustificate, soluția instanței de apel fiind eronată, contrar circumstanțelor și probelor prezente la caz.

De asemenea instanța de recurs menționează că prima instanță corect a dispus încetarea procesului contravențional în privința lui Budăi Vitalie în baza art.312 Cod contravențional din motivul prescripției răspunderii contravenționale, or potrivit art. 30 Cod contravențional (în vigoare la data comiterii faptei), prescripția înlătură răspunderea contravențională, termenul de prescripție a răspunderii contravenționale fiind de 3 luni, care curge de la data săvârșirii contravenției.

Din materialele cauzei rezultă că în cadrul ședinței de judecată în prima instanță, Budăi Vitalie a comis contravenția prevăzută la art. 312 Cod contravențional la data de 15 decembrie 2015, avînd o continuitate la 29 decembrie 2015, iar examinarea cauzei și pronunțarea sentinței a avut loc la 19 iunie 2017, fiind astfel o situație care impune de apreciat că de la data comiterii contravenției de către Budăi Vitalie și pînă la data examinării de către instanță a cauzei contravenționale și adoptării sentinței a expirat un interval de timp mai bine de 1 an și 6 luni, iar în asemenea împrejurări a intervenit prescripția care înlătură răspunderea contravențională.

Dat fiind faptul că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanța de apel, constituie erori de drept, prescrise în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, urmează a fi corectate de către instanța de recurs, prin adoptarea soluției prevăzute de art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală, cu casarea totală a deciziei instanței de apel, pe motiv că instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, cu menținerea sentinței primei instanțe în totul, prin care a fost încetat procesul penal în privința lui Budăi Vitalie pe art. 327 alin. (1) Cod penal, pe motiv că, fapta acestuia constituie contravenția prevăzută de art. 312 Cod contravențional. A fost încetat procesul contravențional pornit în privința lui Budăi Vitali, în baza art. 312 Cod contravențional, din motivul prescripției răspunderii contravenționale.

În consecință, Colegiul penal lărgit consideră, că recursul avocatului Ciuru Igor în numele inculpatului Budăi Vitalie, urmează a fi admis cu casarea totală a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 06 martie 2019, ca fiind neîntemeiată, cu menținerea sentinței Judecătoriai Edineț, sediul Central din 19 iunie 2017, în privința lui Budăi Vitalie.

11. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de avocatul Ciuru Igor în numele inculpatului Budăi Vitalie, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 06 martie 2019, în cauza penală privindu-l pe **Budăi Vitalie Xxxxx**, cu menținerea sentinței Judecătoriai Edineț, sediul Central din 19 iunie 2017, prin care a fost încetat

procesul penal în privința lui Budăi Vitalie pe art.327 alin.(1) Cod penal, pe motiv că, fapta acestuia constituie contravenția prevăzută de art.312 Cod contravențional.

A fost încetat procesul contravențional pornit în privința lui Budăi Vitali Xxxxx, în baza art.312 Cod contravențional, din motivul prescripției răspunderii contravenționale.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **27 decembrie 2019**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Cobzac Elena

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Boico Victor